

Heroldo de HEL

N-ro 136
HOKKAJDA ESPERANTO-LIGO

Julio 2011
北海道エスペラント連盟

[Enhavo/目次]

- 表紙、Enhavo/目次 P. 1
- Koran dankon pro la mesaĝoj rilate al la katastrofo 3.11
東日本災害への お見舞紹介/La red.
- Vana revo de la vilaĝanoj, kiuj venigis atomcentralon en
sia loko./KAWAI Yuka (el Japanio) P. 4
- Terminaro de atomcentralo P. 6
原子力発電関係用語集 (日本語、エスペラント、英語) /La red.
- 皆様の原稿をまっています/La red. P. 9
- Danke ricevitaj -受領郵便物- (星田淳 扱い) P.10
- ぶらりサッポロの散歩道 Sencele promenadi en Sapporo P.11
  - 1. Sapporo-Horlogturo (Horlogturo de la urbo Sapporo)
  - 8. Historia Vilaĝo de Hokkajdo P.12
- Protokolo de la 5-a Komitata Kunsido de HEL P.13
北海道エスペラント連盟 第5回委員会記録
- Protokolo de la 7a Kunsido de Loka Kongresa Komitato por P.14
la 99a Japana Esperanto-Kongreso [第99回日本大会7回LKK 議事録]
- [編集後記/Redaktanto parolas ...] P.16

Koran dankon al la mesaĝoj rilate al la katastrofo 3.11 東日本災害への お見舞紹介

La red.

Mi (la redaktanto) ricevis multajn mesaĝojn de samideana solidareco el alilandaj amikoj. Jen mi prezentas parton el ili.

3月11日、その日から受信した世界各地からのお見舞の一部を紹介します。

★Reza KHEIRKHAH [Esp] Tertremo en Japanio 2011/03/11(金) 18:41
Estas granda ŝoko aŭdi tiun novaĵon pri tertremo en Japanio kun grandega cunamio, kiu jam detruis multajn domojn kaj aliajn konstruaĵojn.
Mi legis ke Sendai urbo je 120km distanco el Tokio estas serioze trafita de tiu tragedio. Estas tie multaj Esperantistoj kaj la loka movado ĉiam estas aktiva. Kun espero ke ne multaj estus trafitaj tie.

Reza (el Tajvano, kiu ankau ricevis averton pri tsunamio)

★送信者:Aleksandr Titajev Cc: HOS IDA Acus i

件名 : Ni kondolencas!!! 日時 : 2011 年3 月12日 7:41

Karaj kaj estimataj japanaj gesamideanoj!

Ni, fororientaj rusiaj esperantistoj profunde kondolencas okaze de la grandegaj viktimoj kaj detruoj pro la fortegaj tertremo kaj cunamo. Niaj koroj kaj animoj estas kun vi!

Je la nomo de For-orientaj esperantistoj Aleksandr TITAJEV, prezidanto de la vladivostoka Esperanto-klubo PACIFIKO, reprezentanto de Rusia Esperanto Unio en For-oriento de Rusio

ウラジオストクの PACIFIKO から。次のように返事を出しました。

☆送信者:<hosidaacusi@kir.biglobe.ne.jp> 宛先:<orientol@yandex.ru>

Cc: HEL-anoj

件名 : Re: Ni kondolencas!!! 日時 : 2011 年3 月13日 16:45

Kara samideano Aleksandr Titajev,

Kun granda danko mi ricevis vian varmkoran kaj plej samideanecan mesaĝon al ni, japanaj esperantistoj.

Ne tre rapidaj, sed grandaj skuoj daŭris dum minuto ĉe ni.

Kaj tiam surprizis min parolo de NHK-ano(radio-parolanto) el Tokio

"Daŭras skuado ĉe nia studio ---".

Ha, tiu skuado kovras tutan Orientan Japanion!!

Ankaŭ al marbordo de Tomakomai venis cunamo ĉ. 2-metra, okazis inundo kaj rifuĝado marborde, ĉirkaŭ la haveno, sed homa damaĝo estis kelkej vundetitoj.

Tamen en severe detruitaj lokoj en Nordorienta Japanio la nombro de pereintoj ankoraŭ kreskadas. Ni bezonas daŭre helpadi la suferantojn.

Sincere via HOŜIDA Acuŝi

★esperanto bonavolo Solidarecon al popolo de Japanio 2011/03/12(土)
) 8:04 San-Paulo, Brazilo, la 11-a de Marto 2011

Nome de la direktoro-prezidanto de Legio de Bona Volo (LBV), Jose de Paiva Netto Kun respektemaj salutoj, Maria Aparecida da Silva

★ mesaĝo el Pollando (Opole)

Karaj Japanoj, al Ĉiuj Geamikoj !

Kun granda tristo, mi rigardas efikojn de la terpremo en via lando. Mi treege kompatas al Vi kaj samtempe mi admiras Vin pro via disciplinemo, animoharditeco, spiritostato kaj sereneco ? rilate al konfrontado ligita kun kataklismo de la tertremo kaj tsunamo. Mi deziras al Vi persistemon, multe da sano, fortojn kaj esperkonservadon koncerne venkon, superon je tiu ĉi grandega kaj tragia naturakcidento, kiu renkontis Vin. Restante kun (verd-esperanta) espero je viaj pli bonaj tagoj kaj kun solidarec -esprimoj, mi elkore salutas Vin.

P.S. Ankoraŭ foje mi dankas al Vi pro via gastameco
via amike Tadeo Adamo Lezak Opole, la 12-an de Marto 2011 j.

時々新聞報道に出た、日本人の規律ある冷静な態度への言及があります。

★KIM Uson Mi deziregas, ke vi bone fartu! 2011/03/12 (土) 17:59
Kara S-ro HOSHIDA Acushi,

Kiel mi diru pri la katastrofo de la tertremo en Japanio?

Mi, kun dolorego, rigardis la novaĵojn en televido.

Mi kondolencas al vi pri la damaĝoj de multaj homoj.

Mi preĝas kaj preĝas, ke vi kaj ĉiuj viaj konatoj estu bone,
kaj ke ne plu tiaj malĝojaj aferoj estu en la mondo.

Preĝante vian bonan faron, KIM Uson

横浜UKで会った、当時 Korea Asocio の機関誌編修者、S-ino KIM からです。

★Reza KHEIRKHAH Re:Dankon pro via mesaĝo 2011/03/14 (月) 22:37
kara samideano,

Koran dankon pro via informo kaj ĉefe mi tre ĝojas ke vi kaj viaj fami-
lianoj kaj aliaj samideanoj vivas sekure en tiu regiono.

Vidante multajn filmojn kaj fotojn sur la reto kaj televido dolorigas
mian koron kaj mi sentas min senhelp.

Mi esperas ke baldaŭ japanoj kiel kutime diligente laboras kaj kun helpo
de alilandoj iel venkos tiun malbonan sorton.

Bv transdoni miajn varmajn salutojn al Esperantistoj en via regiono kiam
vi vidas ilin. Kore, Reza

★StechjoRe: Ricevite! 2011/03/18 (金) 7:58 11 KB

Kara sinjoro HOŠIDA Acusi,

Mi ĝojas ke vi bone ricevis kaj malfermis la SFERILO-n senditan de mi.

Mi ankaŭ volas mencii al vi ke, kiel budhano dum pli ol 40 jaroj en la
tradicio de la Lotus-Sutro, mi petas ke vi transdonu al ĉiuj miaj
gefratoj Esperantistaj kaj Budhanaj miajn plej elkorajn dezirojn okaze
de la tertremo, cunamo kaj nun nuklea katastrofo.

Miajn preĝojn kaj ĉantadon mi dediĉas al vi ĉiuj.

Elkore, Steĵo SCHWICHOW

カリフォルニアの SFERILOの編集者は40年来の仏教徒です。

★Monato (redakcia sekretario) [monato@fel.esperanto.be] Monato deziras
al vi forton en tiuj tragediaj tagoj 2011/03/15 (火) 22:04

— Paul Peeraerts redakcia sekretario de Monato

★elpc@china.com chinaj esperantistoj salutas vin!

2011/03/17 (木) 21:44 La redakcio de El Popola Ĉinio

以下、国内からもメッセージをいただきました。

Tahira Masako

原田英樹 Ĉefdelegito de UEA

ESP 菊島和子から地震お見舞い 2011/03/11(金)19:29

Vana revo de la vilaĝanoj, kiuj venigis atomcentralon en sia loko.

KAWAI Yuka (el Japanio)

En la 11a de tiu ĉi marto trafis la nord-orientan regionon de Japanio, precipe guberniojn Hukuŝima kaj Mijagi, la grandskala tertremo kaj terura cunamo. Pro tio la atomcentralo en Hukuŝima estis serioze damaĝita. La sinsekvaj katastrofoj komplete detruis ordinaran vivadon de tieaj loĝantoj.

La nombro de mortintoj superas 15,000 kaj plue ĉirkaŭ 10,000 homoj estas ankoraŭ ne trovitaj. La nombro de rifuĝintoj el tie atingas pli ol 110,000, ne nur pro tertremo, sed ankaŭ pro la akcidento de la atomcentralo.

Kial ĉi-foja serioza akcidento okazis ne en alia loko, sed en tiu ĉi loko? Kial la atomcentralo Hukuŝima-Daiiĉi estis konstruita en tiu ĉi regiono, kvankam tuta produktata elektro estis sendata al Tokio kaj ĝiaj ĉirkaŭoj?

Mi provas analizi la kialojn el la vidpunkto de la problemo de la regiono de maldensa loĝateco.

La atomcentralo Hukuŝima-Daiiĉi staras najbare al du vilaĝoj, Ookuma (loĝantaro: 11,600) kaj Hutaba (loĝantaro: 6,900). La vilaĝoj, Ookuma kaj Hutaba lokiĝas en la regiono, kiun oni nomis Tibeto de gubernio Hukuŝima, ĉar ili restis postlasitaj de ekonomia progreso en la 1950-aj jaroj. Tieaj loĝantoj mem rigardis siajn vilaĝojn kiel la malplej progresintan regionon, kie oni ne havis utilajn metodojn por ekonomia evoluo. Pro tio inter la vilaĝanoj nerimarkite formiĝis la penso, ke ili akceptu ĉion ajn, se tio utilos al prospero de la vilaĝoj. Ĝeneraledire entreprenado de atomcentralo ne alportas multan okazon de dungigo kompare kun aliaj entreprenoj, tamen en tia regiono, kia estis Ookuma kaj Hutaba, eĉ tia entreprenado estis alloga. La asembleoj de du vilaĝoj unuanime decidis akcepti starigon de atomcentralo en siaj lokoj.

Avantaĝoj de la vilaĝoj Ookuma kaj Hutaba por atomcentralo estis jenaj.

(1) Ĝia marbordo estas ne zigzaga kaj havas klifon. (En Japanio ne troviĝas grandaj riveroj, do oni devas konstrui atomcentralon ĉe marbordo.)

(2) La loko estis konsistanta el neuzata tereno de iu entreprenado, malvastaj kampoj kaj arbaroj.

(3) La loko estas for de granda urbo Tokio okaze de eventuala akcidento. (Tia ideo jam estas rekono de ebleco de danĝera momento.)

(4) La vilaĝanoj estas plejparte novaj loĝantoj, kiuj ekvivis tie post la dua mondomilito. Ilia laboro de agrikulturo iras ne tiel bone kiel

ili deziras, do kontraŭstaro al atomcentralo eblas esti malmulta kaj malforta.

Kian perspektivon la vilaĝanoj havis ?

Se oni akceptas atomcentralon, oni regule akiros jenajn monsumojn.

(1) Subvencio laŭ " tri leĝoj por evoluigo de elektroenergia fonto " Tri leĝoj estas jenaj.

A) leĝo pri imposto por akceli evoluigon de elektroenergia fonto

B) leĝo pri ŝtata specifa konto por evoluigo de elektroenergia fonto

C) leĝo por riĉigi la regionon ĉirkaŭ centralo.

Pere de A) la ŝtato kolektas imposton el elektrokonsumantoj. (Ĉiumonata pago por konsumita elektro jam inkluzivas porcion de la imposto). Dank' al B) ŝtato havas specifan konton kaj pere de C) disdonas monon al lokoj, kie staras centraloj. (2) Subvencio al elektro-produktanta regiono. Kiam iu gubernio produktas elektron 1.5 oble plimulte ol sia konsumo, la ŝtato donas al ĝi monon kolektitan imposte el loĝantoj de la urbego.

(3) Imposto pri nuklea brulajo kaj posedajimposto de elektro-entrepreno. Tiaj diversaj grandaj monsumoj konstante envenis en la vilaĝojn, Ookuma kaj Hutaba. Tamen tiuj monoj ne venas eterne. Subvencio laŭ " tri leĝoj por evoluigo de elektroenergia fonto " estas disdonata dum la limigita periodo de nur 20 jaroj. Se temas pri enspezo el posedajimposto de entrepreno, ĝi pli malmultiĝas iom post iom en tempopaso. Komence la asembleo de du vilaĝoj pensis, ke 20 jaroj estas sufiĉe multaj por konsideri alian eblecon por prospero. Ili intencis enkonduki aliajn entreprenojn kaj alian industrion. Tamen evidentiĝis, ke la ekzisto de atomcentralo malbone influis aliajn entreprenojn. Neniu kuraĝis starigi fabrikojn najbare al atomcentralo, kiu havas eblecon alporti danĝeron. Konsekvencela komenca ideo trovi ion alian post atomcentralo malsukcesis realiĝi. Ili devis akcepti plu nur reaktorojn de atomcentralo. Do en atomcentralo Hukuŝima-Daiiĉi jam troviĝas ses reaktoroj de la atomcentralo. Tamen la ŝtato kaj Tokia Elektro-Pova Kompanio (TEPK: entreprenisto de la atomcentralo) jam antaŭsupozis, ke la atomcentralo mem ne allogos aliajn entreprenojn. Do la vilaĝoj perdos en estonteco aliajn eblecojn krom elekti plu atomcentralon. Pro tio la ŝtato preparis diversajn subvenciojn por kompensi malfavoran kondiĉon de la vilaĝoj. Oni povas diri, ke la ŝtato kaj TEPK gvidis la vilaĝojn al sia direkto kaj eĉ sukcesis havigi al vilaĝanoj dankon al ili, malgraŭ jam en la vilaĝo troviĝas ses reaktoroj.

La japana ekonomio tre rapide kreskis post la dua mondomilito, precipe inter 1954 kaj 1973 (laŭ vikipedio). Ekde la komenco de tiu ĉi "altgrada

kresko de ekonomio ” ĝis hodiaŭ la esencaj (primaraj) industrioj kiel agrikulturo kaj mar-fiŝaj-komercado emas malfortiĝi laŭ ŝtata strategio fortigi nur pezajn industriojn. Fakte ĉiujare malpliigas kultivejo de agrikulturo laŭleĝe. Tiel ŝtato preparis kondiĉon favore al si, ke vilaĝanoj pli facile akceptu atomcentralon. Tio estas malrespekto al vilaĝanoj, kiuj loĝas provinco.

HONDA Kacuiĉi, ĵurnalisto kaj subtenanto de Esperanto, indikis, ke ŝtata rimedo por evoluigi regionon maldense loĝatan estas simila al dono de kuko venenita. Homoj estas malliberigitaj kaj nur kukoj venenitaj estas donitaj al ili. Homoj ne deziras morti pro malsato kaj manĝas kukon malgraŭ suspekto, ke ĝi estas venena. Ĉu ili manĝas kukon aŭ ne, tamen tio ne rilatas al rezulto. La rezulto estas sama, ... Morto. Ankaŭ vilaĝanoj de Ookuma kaj Hutaba manĝis venenitan kukon, kies nomo estas atomcentralo.

Terminaro de atomcentralo

原子力発電関係用語集 (日本語、エスペラント、英語)

L a r e d.

Ĉi tiu terminaro taŭgas por legi kaj skribi pri la akcidento de la atomcentralo Hukuŝima-Daiiĉi, kiun la tuta mondo nun atentigas.

インターネットに出ていました。今世界が注目している福島第一原発の事故の関連記事でよく使われている単語です。

JAPANE, ESPERANTE, ANGLE

発電所, centralo, power plant

水力発電所, akvocentralo, hydraulic power plant

火力発電所, vaporcentralo, thermal power plant

原子力発電所, nuklea centralo / atomcentralo, nuclear power plant

4号機, Reaktoro N-ro 4 / Reaktoro 4, Reactor No.4

原子炉, reaktoro, nuclear reactor

軽水炉, malpezakva reaktoro, light water reactor (LWR)

沸騰水型原子炉, bolakva reaktoro, boiling water reactor (BWR)

加圧水型原子炉, premakva reaktoro, pressurized water reactor (PWR)

原子炉建屋, reaktordomo, Reactor Building (R/B)

原子炉格納容器, reaktor-sekurigujo, Reactor Containment Vessel (RCV)

原子炉圧力容器, reaktor-premujo, Reactor Pressure Vessel (RPV)

使用済み燃料プール, konservujo de/por uzitaj nuklebrulaĵoj/brulaj-

stangoj, spent fuel pool (SFP)
 圧力抑制室, premreguliga ĉambro, suppression chamber/pool
 炉心, rektora kerno / reaktorkerno, reactor core
 核燃料, nuklea brulajo/fuelo, nuclear fuel
 燃料棒, brulajstango, fuel rod
 燃料集合体, brulajstangaro, fuel assembly
 制御棒, regstango, control rod (CR)
 減速材, moderigajo, moderator
 冷却材, malvarmigajo, coolant
 冷却水, malvarmiga akvo, cooling water
 冷却器, malvarmigilo, cooling system
 再循環ポンプ, cirkuliga pumpilo, recirculation pump
 水蒸気, akvovaporo, water vapor / steam
 熱交換器, varmointerŝanĝilo, heat exchanger
 復水器, kondensilo, condenser
 タービン, turbino, turbine
 発電機, generatoro, generator
 タービン建屋, turbindomo, Turbine Building (T/R)
 中央制御室, komandejo/komandoĉambro, central control room / control room
 スクラム (緊急停止), urĝa/krizokaza halto, SCRAM (emergency shutdown)
 緊急炉心冷却装置, Urĝa/Krizokaza Kerno-Malvarmiga Sistemo, Emergency Core Cooling System (ECCS)
 ホウ酸, bora/borata acido, boracic acid
 冷温停止, malvarma halto, cold shutdown
 炉心溶融, kernofandiĝo / fandiĝo de reaktorkerno, meltdown
 部分炉心溶融, parta fandiĝo de reaktorkerno, partial meltdown
 完全炉心溶融, plena fandiĝo de reaktorkerno, full/complete meltdown
 ジルコニウム被覆管, zirkonia tubo, zirconium cladding/tube
 水素爆発, hidrogena eksplodo / hidrogeneksplodo, hydrogen explosion
 廃炉, elservigo (de reaktoroj), decommissioning
 濃縮ウラン, riĉigita uranio, enriched uranium
 中性子, neŭtrono, neutron
 崩壊, diserigo, decay
 臨界状態, krita/sojla stato, criticality
 連鎖反応, ĉenreakcio, chain reaction
 核分裂, fisio / (nukle)fendiĝo, nuclear fission
 制御, regado, control
 核分裂生成物, fisiproduktoj/fendiĝproduktoj, fission products
 放射性同位元素, radioizotopo, radioisotope

キセノン(Xe)135, ksenono 135, xenon 135
コバルト(Co)60, kobalto 60, cobalt 60
ストロンチウム(Sr)90, stroncio 90, strontium 90
ラドン(Rn), radono, radon
プルトニウム(Pu), plutonio, plutonium
ヨウ素(I)131, jodo 131, iodine 131
セシウム(Cs)134、137, cezio 134、137, cesium 134、137
半減期, duonvivo, half life
放射線, radioj, rays
 α 線, alfaradioj, alpha-ray
 β 線, betaradioj, beta-ray
 γ 線, gamaradioj, gamma-ray
X線, iksradioj, x-ray
放射, radiado, radiation
放射能, radioaktiveco, radioactivity
放射性物質, radioaktivaj substancoj, radioactive substances
放射性廃棄物, radioaktiva rubajo, radioactive waste (RW)
核廃棄物, nuklea rubajo, nuclear waste
ベクレル (放射能の強さ), bekerelo, becquerel (Bq)
グレイ (物質の吸収線量), grajo, gray (Gy)
線量, dozo, dose
放射線量, radiada dozo, radiation dose
吸収線量, sorbita dozo, absorbed dose
等価線量 (人体が受けた放射線量), ekvivalenta dozo, equivalent dose
線量当量率 (1時間当たりの等価線量), ĉiuhora dozo, dose rate
シーベルト (等価線量の単位), siverto (Sv), sievert (Sv)
マイクロシーベルト (百万分の1シーベルト), mikrosiverto (μ Sv), micro-sievert (μ Sv)
ミリシーベルト (1000マイクロシーベルト), milisiverto (mSv), milisievert (mSv)
ミリシーベルト/時 (線量当量率の単位), milisiverto ĉiuhore, milisievert per hour (mSv/h)
線量計, dozometro/radiadmezurilo, dosimeter
被曝, eksponiĝo/elmetiĝo (al radiado) 例文: 「作業員が1ミリシーベルトの被曝をした」 Laboristo elmetiĝis al 1mSv (unu milisiverto) da radiado.
または Laboristo ricevis 1mSv da radioj.
外部被曝, ekstera eksponiĝo/elmetiĝo (al radiado), external exposure
内部被曝, interna eksponiĝo/elmetiĝo (al radiado), internal exposure
遮蔽, ŝirmado, shield

防護服, protektaj vestoj, protective clothes
放射線障害, radiadaj malsanoj, radiation injuries
甲状腺, tiroido, thyroid
汚染物質, malpurigajo, contaminant
汚染, malpurigado, contamination
汚染する, malpurigi, contaminate
除染, senmalpurigado, decontaminaton
避難, evakuo/rifuĝo, evacuation
避難する, evakui (sian vilaĝon) / rifuĝi (en sendanĝera loko), evacuate (one's village) / take refuge
避難させる, evakui (la loĝantojn el la vilaĝo) / evakui (la vilaĝon), evacuate (the residents from the village) / evacuate (the village)
避難所, rifuĝejo, evacuation center
避難指示する, instrukcii evakuigon, instruct people to evacuate
屋内待避指示する, instrukcii endoman rifuĝon/restadon, instruct people to stay indoors
避難指示の出た20キロ圏にある~, en la 20-kilometra evaku-radiuso, within the 20 kilometer evacuation area
屋内待避指示の出た20~30キロ圏では~, en la endom-rifuĝa zono inter la radiusoj de 20- kaj 30-kilometroj, (Residents living within a 20- to 30-kilometer radius are advised to stay indoors.)
原子力安全・保安院(NISA), Subministerio pri Nuklea kaj Industria Sekur-eco (NISA), Nuclear and Industrial Safety Agency
国際原子力機関(IAEA), Internacia Atomenergia Orgaznizo (IAEA), International Atomic Energy Agency (IAEA)
国際放射線防護委員会(ICRP), Internacia Komisiono por la Radiologia Protekto (ICRP), International Commission on Radiological Protection

---

皆様の原稿をまっています

La red.

機関誌は会員みんなのためのもので、みんなで作っていくものだ、と思っていますが、現状はどうでしょうか。残念ながら 毎度原稿はなかなか集まらず、書いてくれる人も一部の人になっています。

日常ふと思ったこと、エスペラント学習上の疑問、何でも結構です、用語もエスペラント、日本語、自由にどうぞ。機関誌の最後の頁にある連盟機関誌部へメールか郵便で送ってください。テーマ、分量も自由です。

ほぼ2ヵ月ごとに発行していますので この次は9月になると思います。8月末までに届けば9月号に出せますので、よろしく！

*Mejlstono: 2011 majo N-ro 225, 仙台E会: B5X 8頁中E.文3頁。巻頭記事は恒例の仙台緑の合宿のご案内。3月の震災後しばらく(クロネコ?)メール便不通地帯があった模様。

*La Movado; 関西エスペラント連盟 (KLEG) 発行, N-ro 724 junio 2011, B5X 16 頁のうちE.文4頁。巻頭記事は

「関西大会の青年分科会に集まろう/岡部明海 (JEJ 代表)」。「初心者道場」連載中。いい問題が多い。Raporto el Sendai/Gotoo Hitosi は仙台での震災体験記。Salono欄に初心者の壁克服について/川合由香(北海道)。

*受講生通信 第136号, 2010-6-01, 沼津エスペラント会, B5X12 頁の内E.文1頁。「掲示板」に10月の北海道大会の予告。エスペラントの日記念公開講演会(6月11日, JEI)、日韓共同エスペラント大会グループ旅行の案内を同封。

*NOVA VOJO: N-ro 474 JUNIO 2011, EPA (エスペラント普及会)、A5 X34 頁中E.文13頁半。巻頭言「第4回関東エスペラント合宿に参加して」は震災見舞いで始まり暗くなった東京の夜、原発安全神話の崩壊、自然エネルギー見直し、と続く。Raportajo にも Nia helpomovado en katastrofitaj urboj / 被災地支援活動のレポート がE.日2言語で4頁。「ことわざで学ぶエス語」は3回目。裏表紙の関東合宿の写真、5月の札幌セミナーオに来たAtilio が見える。

*Novajoj Tamtamas: Internacia Gazeto de Jokohama Esperanto-Rondo

(JER, Hama-Rondo); N-ro 261/ junio 2011: ESEJOJ に Iom pri Hajko/AIDA Yayoi の連載始まり。Turismo en Sapporo/SIBAYAMA Noriko は5月のセミナーオのあとの札幌観光記。神社参拝でもらう饅頭のこと、花見客は焼肉などの食品は持参し調理する北海道方式、去年はよく聞いた中国語会話が今度は全く聞こえず、韓国語を1度聞いただけだったことなど。

*La Tamtamo: 第433号, 2011年6月号, A4X8頁, JER発行、日本文。1965年の東京UKの Kongresa Sekretario だった G. Pompilio のローマの名所にまつわる怪談、幽霊の話。「エスペラントの16か条文法とは/柴山純一」が連載開始。基本文法を歴史的に再確認できる。

*LA VERDA TERO; organo de NORD-ORIENTA ESPERANTO-LIGO, n-ro 55, jinio(eble junio) 2011, B5 X14頁のうちE.文3頁。第51回東北エスペラント大会(昨年11月)の報告(日本文、E.文)と参加者名簿

*La Movado; KLEG 発行, N-ro 725 julio 2011, B5X 16 頁のうちE.文3頁半。巻頭記事は韓国の Kristal(KIM Su Jung)さんから日韓共同大会参加への誘い。「Marta の二つの日本語訳/後藤齊」が連載開始。第1回は清見陸郎訳。「札幌の全国合宿に30人」記事に自主クラスの写真入り。Mikspottoに「安部公房伝」の紹介。公房は JEI 会員でもあった。公房の父浅吉は留学試験をエスペラントで受験したという。

1、札幌時計台

1. Horloĝturo Sapporo (Horloĝturo de la urbo Sapporo)

全国的に最も有名なのが札幌市時計台です。

Horloĝturo Sapporo estas la plej fama en Japanio el vizitindejoj en Sapporo.

1878年、その建物は、現北海道大学の前身札幌農学校の演武場でした。塔は後でその学校の上に建て増しました。

En 1878 la konstruado estis trejnejo pri batalartoj de Agrokultura Kolegio Sapporo, la origino de nuna Hokajda Universitato. La turo estis poste alkonstruita sur la trejnejo.

建物の様式は米国マサチューセッツ州立農科大学を模したと言われています。

La stilo de la konstruado devenas el Agrokultura Kolegio de la ŝtato Masaĉuseco en Usono onidire.

札幌市と冠が付くのは札幌市の市民憲章に「私たちは時計台の鐘がなる札幌市民です」とあるからです。

Ĝi ne nur estas la urba horloĝturo, sed ankaŭ estas amata de la urbanoj, ĉar en la urbana ĉarto de la urbo Sapporo skribiĝas, 'Ni estas urbanoj de Sapporo kun sonoro de la Horloĝtura sonorilo.'

2階には時計台ができたときと同じ時期に米国ハワード社が製造した時計の動力部が展示されています。

En la supra etaĝo oni ekspozicias tiaman movfortan parton de horloĝo faritan de Haward kaj kompanio en Usono.

日本三大ガッカリ名所と悪口を言う人もいますが展示資料はどの博物館より充実しているのが特徴です。

Iuj klaĉas, ke ĝi estas unu el tri famaj seniluziigaj lokoj en Japanio. Sed estas fortajo de la Horloĝturo, ke ĝiaj materialoj de ekspozicio estas pli plenaj ol tiuj de iuj ajn muzeoj.

札幌市中央区北一条西2丁目

Sapporo-ŝi, Ĉuuoo-ku, Kita-1-joo, 2-ĉoome

地下鉄大通り駅から徒歩3分

Piede 3 minutojn de la stacio Oodoori, Metroo Nanbokusen de Sapporo.

入館時間 9:00-17:00 月曜休館（祭日の場合は翌日）

Malfermita dum 9:00-17:00, krom lunde kaj, se lundo estas festotago,

marde.

入場料 大人200 円 子供無料

Enirpago: Plenaĝulo 200 enoj

Infano malpli aĝa ol 16 jaroj: Senpage

8、北海道開拓の村

8. Historia Vilaĝo de Hokkajdo

明治維新、1868年の侍の将軍の政府が崩壊した後、新日本政府は、日本、特に北海道の近代化に尽力しました。その土地の大部分には、明治維新までは先住民族アイヌだけが住んでいました。

Post Meĵji-Renovigo, la disfalo de samuraja ŝoguna registaro en 1868, nova japana registaro klopodis modernigi Japanion, precipe Hokkajdon, kie, plejparte de la lando, loĝis nur la indiĝenoj ainoj ĝis la Renovigo.

その時から、日本の開拓者、アイヌから見ると侵略者ですが、北海道の未開の地の開拓を始めました。また、日本の農民、商人、国家公務員が増えました。

De tiam la sovaĝajn terenojn de Hokkajdo komencis plugebligi japanaj pioniroj, invaduloj laŭ aina vidpunkto. Kaj multiĝis japanaj kamparanoj, komercistoj, ŝtatoficistoj, k. a.

「北海道開拓の村」の広大な敷地には、明治維新から約60年の間に作られた様々な建物や村が展示されています。その展示は、都市様式と農村様式の2つの部分に分けられます。

En la vasta tereno de 'Historia Vilaĝo de Hokkajdo' ekspoziciataj estas diversaj konstruaĵoj kaj vilaĝoj faritaj dum ĉ. sesdek jaroj post Meĵji-Renovigo. La tereno estas dividita en du partoj urb-stila kaj kampar-stila.

市街地には明治27年(1894)創刊の小樽新聞社を中心に、入り口が札幌停車場、ついで開拓使本庁舎、郵便局、寺院、北海中学校、医院、酒造所、理髪店、商店、交番など31棟が軒を連ねてます。

En la urb-stila parto ĉirkaŭ Ĵurnala Kompanio Otaru fondita en 1894 staras Stacio Sapporo ĉe la enirejo, Ĉefoficejo de Pionira Fako, poŝtejo, budhista templo, Mezlernejo Hokkai, kuracejo, sake-farejo, barbir-ejo, vendejo, policejo kaj aliaj, entute 31 konstruaĵoj.

郊外に出れば漁村群、農村群、山村群等があり、当時の建物の内外で暮らしの実演が行われています。

Ekster la urb-stila parto troviĝas fiŝvilaĝo, kampara vilaĝo, intermonta vilaĝo kaj aliaj. Oni demonstras tiaman vivon en kaj ekster la

konstruaĵoj.

街の中心部を馬車鉄道が走り、大人270 円で乗ることができます。

En la centro de la urb-stila parto kuras fervoja kaleŝo. Plenaĝulo povas veturi en ĝi per 270 enoj.

またハイキングを楽しむにも最適の地形です。

La loko estas taŭga ankaŭ por ekskurso.

札幌市厚別区厚別町小野幌50-1

Sapporo-ŝi, Acubecu-ku, Acubecu-ĉoo, Konopporo 50-1

JR新札幌駅からバス(開拓の村)行き、約15分

Por veturi per buso de la stacio JR-ŝinsapporo ĝis la stacio Kaitaku-nomura, oni bezonas ĉirkaŭ 15 minutojn.

夏季 9:00 ~17:00 冬季 9:00 ~16:30 年末年始は休村

夏季(4月~11月) 冬季(12月~3月)

Oni akceptas la vizitantojn.

Somere (aprile - novembre) dum 9:00 - 17:00

Vintre (decembre - marte) dum 9:00 - 16:30

Dum jarŝanĝaj tagoj (29/dec. - 3/jan.) oni ne akceptas (fermite).

入場料 一般 830円 680円

高校・大学生 610円 550円

Enirpago: por plenaĝulo: 830enoj(somere), 680enoj(vintre)

por studento de dua mezlernejo kaj universitato:

610enoj(somere), 550enoj(vintre)

Protokolo de la 5-a Komitata Kunsido de HEL

北海道エスペラント連盟 第5回委員会記録

日時 2010年5月21日(土曜日) 13:00 ~

場所 札幌エルプラザ 2階 会議室

出席者 横山、星田、後藤(純)、阿部、後藤(義:13:30まで)、川合(記録)

議事進行(横山)

<組織> 新規加盟者、退会者なし 滞納者10名

このうち、1名(古参)には阿部から手紙を出す。

「失業して生活が苦しいので退会したい」という方2名あり。

HEL 年会費に「失業者等割引(仮)」という区分(500円?1000円?/年:仮)を設ける案が出る。10月のHEL総会に諮ることにする。それまで待ってくれるよう、星田・川合から2人に連絡する。

<広報>

HEL ホームページ アクセス数 66,610件 (3月比+200件)

メールマガジン 4月8日 148号発行、1,051部

<情報・宣伝>

第4回委員会で作成と決まったHELの宣伝パンフ(A4 3つ折)の素案作り、まだできていない。作成する方向で検討を続ける。

<研究・教育>

*苦小牧、月2回・4人・『銀河鉄道の夜』、他に30代の入門者あり。HELホームページを見て参加された由。

*札幌(土曜日)月4回・6~8人・『Sur Sanga Tero』、ビンベーロイ月2回・4人『Eta Princo』

<機関誌>

5月21日『Heroldo de HEL』135号、16ページ、90部発行

原稿執筆をいろいろな方をお願いしているが、麓さん以外寄稿してくれた人はいない。次号より『Heroldo …』本体中に執筆呼びかけの文言を入れることにする。

<年間計画>

*全国セミナー・成功に終わる。

*エルプラまつり・9月10日(土)・出展申込みその他手続き方法は川合が確認。具体的案は次回委員会で決める。

*北海道エスペラント大会・10月2日(日)・かでの2.7・参加料 無料
内容は HEL 総会と来年の日本大会のLKK。

<社会活動>

*HELの活動ではないが5月5日札幌大通り公園での「5・5こどもたちを守ろう もう原発はいらない」札幌ウォーク に札幌セミナー参加者有志数名とSAT会員が緑星旗をもって参加した。

<次回委員会> 7月2日(土曜日)13時より

札幌市民活動サポートセンター(エルプラザ2階の消費者サロン1)にて

Protokolo de la 7a Kunsido de Loka Kongresa Komitato por

la 99a Japana Esperanto-Kongreso

第99回日本エスペラント大会LKK 第7回会合議事録

日時: 2011年5月21日(土曜日) 15:00 ~17:00

場所: 札幌エルプラザ 市民活動サポートセンター 会議室

出席者: 横山(司会)、星田、後藤(純)、阿部、川合(記録)

- ・かでの2.7の予約研修室一覧に一部変更が生じた。
- 10月7日・8日、3階330号室はかでの側の都合で使用できなくなった
→無料で3階の他の2室と交換
- ・全国セミナー終了後(5月5日)、後藤(純)・後藤(義)が犬丸さんをかでのに案内したが、あいにく休館。犬丸さんは「立地が分かっただけでも収穫だ」とのこと。
- ・後援依頼：そろそろ依頼に行く作業分担をしたい(長崎での大会のときは、La Unua Informiloの時点ですでに何件か「後援確定」していた)。JEIのひな型(定型文書)を送ってもらいたい。→犬丸さんから川合にメールで送付していた
- ・アトラクションでアイヌ舞踊はどうか？(提案)→横山、情報収集する。
- ・観光について(後述)、担当の樺山さんに星田より連絡する。
- ・シンポジウムを持つのか、石城氏以外の講演も用意するのか、今後検討を要する。
- ・外国からのgastoはウラジオストクから。
- ・『よみがえれ、えりもの森』は苦小牧の印刷会社から見積りが取れた。印刷はきれい(原画を描いた画家に見せて、納得してもらえた)。星田からJEI川西出版部長に連絡済み(最終決定はJEIがする)。
- ・運動冊子『北海道とエスペラント』は作る方向で努力する。星田・横山・川合が中心になり、写真については中田さんの協力をお願いする。
- <後藤(義)試作のLa Unua Informilo たたき台(→素案)について>
↑長崎の大会のものが下敷きになっていて、札幌での計画と合わない点多々あり。
- ・シンボルマーク：よりシンプルなものとなるよう、担当者に再考をお願いする
→7月会合で決定
- ・主催はJEI, KKK、共催がHEL(確認)
- ・地名表記：Sapporo, Hokkaidoを推す(異説もあるが、LKKとしてはこうしたい)。
- ・北方領土の扱いに困るので、印刷物等に北海道地図は入れない。
- ・開会式は10月7日(日)午前(ホールを取ってある)。←アイヌ舞踊(La Unua Informiloでは言及しない)を入れるなら、ここ。
- ・観光：多数のコースを用意する必要はない。5日(金)の大会前観光は削除。大会後観光は有珠山へ(1コースのみに絞る)。
- ・石城謙吉氏の講演は10月8日(月)午前。外国人参加者のためにエスペラントへの通訳をつけるか、エスペラント文の要旨を配布する。石城氏にはその旨伝えてある。
- ・バンケード：場所は今後検討する(La Unua Informiloでは言及しない)。
- ・10月7日(日)午後は何かで埋める(シンポジウム?)。←La Unua Informil

o では言及しない。

・10月6日(土)のAmika Vesperoの部屋は大会議室(144人用)でよいか?←後藤(純)から犬丸さんへ問い合わせる。

・参加費:遠距離割引は設けない(長崎のときもなかったから)。各種金額設定について会計が試算する→7月会合へ

<次回会合>

7月2日(土)15時~

札幌市民活動サポートセンター(エルプラザ2階の消費者サロン1)にて

*****

[編集後記/Redaktanto parolas ...]

*ŭ は aŭ, eŭ, まれに oŭ として使われます。「和歌山」を Ŭakajama のように書いたりもしますが、ザメンホフとしては想定外の使い方です(La Tamtamo 第433号より) 想定外! すると1905年の第1回UKでの演説にある "hodiaŭa tago" は どう聞こえたか、録音があったら聞いてみたい (Se ekzistus son-registro, mi aŭskultus volonte!). 今は PIVにも Ŭato(de angla "Watt")が出ているのですが。

*****

北海道エスペラント連盟 会費/年

正会員 3000円、青年会員(26歳未満) 1500円、
購読会員 2000円、家族会員 1000円

HOKKAJDA ESPERANTO-LIGO	北海道エスペラント連盟
*Redaktas la Organa Fakoj de HEL	*編集:連盟機関誌部
ĉe HOŜIDA Acuŝi	〒053-0844 苫小牧市
Miyanomori 2-18-18, TOMAKOMAI	宮の森町2丁目18-18
053-0844 JAPANIO	星田 淳 方
TEL-FAKS:0144-74-2539	Retadreso:hosidaacusi@kir.biglobe.ne.jp
*Sekretario: KAWAI Yuka	*事務局:川合由香
N-ro 45, Simin-Katudo-Sapoto-Senta	〒060-0808 札幌市北区
Sapporo L-Plaza 2F, Kita 8 Nisi 3	北8条西3丁目札幌エルプラザ
Kita-ku, Sapporo, 060-0808 Japanio	市民活動サポートセンター レターケースNo.45
TEL-FAKS:0126-62-4636	Retadreso:nordano@sea.plala.or.jp
*TTT-ejo: http://www5d.biglobe.ne.jp/hel/jp/index-j.htm	
*Postgirkonto(郵便振替):02700-6-17075	